

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

علوم و معارف قرآن

Qur'ānic Sciences and Teachings Focusing On Social Interpretation

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

کرایش تفسیر اجتماعی

گروه علوم حوزوی

پیشهادی دانشگاه غیردولتی - غیرانتفاعی قرآن و حدیث

بیت

عنوان گرایش: تفسیر اجتماعی

نام رشته: علوم و معارف قرآن

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپيوسته

گروه: علوم حوزوی

نوع مصوبه: بازنگری

کارگروه تخصصی: علوم قرآن و حدیث

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۴/۰۱

پیشنهادی: دانشگاه غیردولتی - غیرانتفاعی قرآن و حدیث

برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپيوسته رشته علوم و معارف قرآن گرایش تفسیر اجتماعی، در جلسه شماره ۱۴ تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۱ گروه علوم حوزوی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب برنامه درسی یاد شده وارد دانشگاهها و موسسات آموزش عالی مرتبط با گروه علوم حوزوی می شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی، جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد ناپيوسته رشته علوم و معارف قرآن گرایش تفسیر اجتماعی مصوب جلسه ۷۹۶ تاریخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۴ شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی می شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی مرتبط با گروه علوم حوزوی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر محمدرضا آهنگیان

دبیر کمیسیون برنامه ریزی آموزشی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه قرآن حدیث

برنامه درسی رشته

علوم و معارف قرآن گرایش تفسیر اجتماعی

QUR'ĀNIC SCIENCES AND TEACHINGS FOCUSING ON SOCIAL INTERPRETATION

مقطع کارشناسی ارشد

تهیه‌کنندگان (به ترتیب الفبا)

هادی حجت (دانشیار دانشگاه قرآن و حدیث)

محمد علی رضایی اصفهانی (استاد جامعه المصطفی العالمیه)

علی صفری (استادیار دانشگاه قرآن و حدیث)

محمد مرادی (استادیار دانشگاه قرآن و حدیث)

جدول تغییرات

کارشناسی ارشد - علوم و معارف قرآن گرایش تفسیر اجتماعی

ردیف	در برنامه قبلی	نوع درس	در برنامه بازنگری	نوع درس
۱	تفسیر اجتماعی (۱)	تخصصی	تفسیر موضوعی	تخصصی اختیاری
۲	تفسیر اجتماعی (۲)	تخصصی	تفسیر اجتماعی؛ مبانی، روش و گونه‌ها	تخصصی الزامی
۳	جامعه در قرآن (۱)	تخصصی	جامعه در قرآن	تخصصی الزامی
۴	جامعه در قرآن (۲)	تخصصی	آسیب‌های اجتماعی و راهکارهای قرآنی مقابله با آن	تخصصی الزامی
۵	خانواده در قرآن	تخصصی	خانواده در قرآن	تخصصی الزامی
۶	عدالت و آزادی در قرآن	تخصصی	عدالت و آزادی در قرآن	تخصصی اختیاری
۷	سیاست و حکومت در قرآن	تخصصی	اندیشه سیاسی در قرآن	تخصصی الزامی
۸	سیر تاریخی تفاسیر اجتماعی	تخصصی	مأخذ شناسی تفاسیر اجتماعی	تخصصی الزامی
۹	سنت‌های اجتماعی در قرآن	تخصصی	سنت‌ها و هنجارهای اجتماعی در قرآن	تخصصی الزامی
۱۰	گروه‌ها و اقشار اجتماعی در قرآن	تخصصی	اقشار و طبقات اجتماعی در قرآن	تخصصی اختیاری
۱۱	اخلاق اجتماعی در قرآن (۱)	تخصصی	اخلاق اجتماعی در قرآن	تخصصی الزامی
۱۲	اخلاق اجتماعی در قرآن (۲)	تخصصی	عملکرد اجتماعی پیامبران در قرآن	تخصصی الزامی
۱۳	ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی در قرآن	تخصصی	ادغام و حذف	—
۱۴	زبان تخصصی	تخصصی	زبان تخصصی انگلیسی	تخصصی اختیاری
۱۵	پایان نامه	تخصصی	پایان نامه	تخصصی الزامی
۱۶	مبانی جامعه شناسی (۱)	جبرانی	مبانی جامعه شناسی	تخصصی اختیاری
۱۷	مبانی جامعه شناسی (۲)	جبرانی	ادغام و حذف	—
۱۸	نظریه‌های جامعه شناسی	جبرانی	نظریه‌های جامعه شناسی	تخصصی اختیاری
۱۹	تاریخ تفکر اجتماعی در اسلام	جبرانی	ادغام و حذف	—
۲۰	روش تحقیق در علوم اجتماعی	جبرانی	روش تحقیق در علوم اجتماعی	تخصصی الزامی
۲۱	فضای فرهنگی اجتماعی نزول قرآن	جبرانی	فضای فرهنگی اجتماعی نزول قرآن	تخصصی الزامی
۲۲	—	—	زبان تخصصی عربی	تخصصی اختیاری
۲۳	—	—	امر به معروف و نهی از منکر	تخصصی اختیاری

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

قرآن و سنت در کنار هم، میراث بزرگ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در میان مسلمانان به شمار می‌روند و ارکان اصلی و اساسی فرهنگ را در جوامع اسلامی تشکیل می‌دهند. از آنجا که حدیث شریف ثقلین بر لزوم استفادهٔ مسلمانان از حقایق بلند کتاب خدا از طریق تمسک و بهره‌گیری هرچه بیشتر از آموزه‌های اهل بیت علیه السلام تأکید می‌کند؛ با استخراج علوم و معارف متنوع از دو دریای عمیق و ژرف قرآن و سنت، می‌توان تصویری روشن از مفاهیم و تعالیم اسلام به جامعهٔ بشری ارائه نمود. بدیهی است فراهم آوردن شرایط و زمینه‌های شناخت و درک صحیح از این دو منبع غنی، مقدمات پای‌بندی عملی به معارف الهی و نهادهای آن را به شیوه‌ای نوین و کارآمد در تمام عرصه‌های هستی به دنبال خواهد داشت.

با عنایت به نکات مذکور، رشته علوم و معارف قرآن گرایش تفسیر اجتماعی (Qur'anic Sciences And Teachings Focusing On Social Interpretation) در مقطع کارشناسی ارشد طراحی و سپس بازنگری شده است.

(ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته «علوم و معارف قرآن گرایش تفسیر اجتماعی»، برابر با ۴ نیمسال تحصیلی است که در صورت نیاز برای نگارش پایان نامه و دفاع از آن قابل تمدید است، برنامه این گرایش مشتمل بر ۳۲ واحد (۲۸ واحد درسی و ۴ واحد پایان نامه) است. ضمناً گذراندن دروس جبرانی تعیین شده از سوی گروه، برای افراد دانش آموخته رشته های غیر مرتبط الزامی است.

تلاش دست‌اندرکاران این مجموعه، بر آن بوده است تا تدوین برنامه حاضر بر اساس روش جامعه‌مداری صورت پذیرد. به عبارت دیگر در طراحی برنامه سعی شده است تا ضمن عنایت خاص به نیازهای جامعه اسلامی در بررسی‌های حدیثی و علمی و استخراج مبانی حدیث، قابلیت‌های شگرف این کتاب نیز با رویکرد علمی و تخصصی به صورت کاربردی به منصه ظهور گذاشته شود.

هدف کلی این رشته، تربیت مدرسان و محققانی شایسته و کارآمد است که با برخورداری از شناخت دیدگاه‌های قرآن کریم و معصومان علیهم‌السلام، توانایی ایجاد ارتباط و بهره‌گیری از علوم مورد نظر را داشته باشند و بتوانند با نگاه به مبانی هریک از آن دانش‌ها به ارائه نظرات و اصول کلی مورد نظر اسلام در حوزه‌های مرتبط بپردازند و اهداف جزئی‌تر به شرح زیر را محقق نمایند.

۱. آشنایی با معارف عالی قرآن کریم به ویژه بعد اجتماعی آن
۲. آشنایی کلی با اصول و روش های علمی استخراج مطالب وموضوعات مورد نیاز
۳. استنباط مبانی علمی مطرح شده از آموزه های قرآن و سنت

(پ) ضرورت و اہمیت

باتوجه به ماهیت دینی نظام جمهوری اسلامی ایران و همچنین قابلیت‌های شگفت و فوق‌العاده قرآن کریم و فرمایشات حضرات معصومان علیهم‌السلام که مبین و مفسر آیات الهی است، در راه‌گشایی، راهنمایی و برطرف‌نمودن تشنگی نسل جوان در این خصوص و ضرورت بازخوانی و پژوهش در احادیث گرانسنگ پیشوایان معصوم علیهم‌السلام با رویکردی تخصصی و نیز با نگاه به دستاوردهای دانش‌های نوین بشری تأسیس رشته‌های درسی دانشگاهی جدید را ضروری می‌نماید. از این رو، ایجاد رشته علوم و معارف قرآن گرایش تفسیر اجتماعی با هدف تربیت متخصصانی توانا و کارآمد، پاسخی مناسب به این نیازهاست که جامعه امروز در جالش با آن‌ها قرار گرفته است.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول (۱) - توزیع واحدها

نوع دروس	تعداد واحد
دروس تخصصی الزامی	۲۲
دروس تخصصی اختیاری	۶ از ۱۶
پایان نامه	۴
جمع	۳۲

تذکر: گروه آموزشی می تواند تا ۱۲ واحد جبرانی با توجه به سطح و رشته قبلی دانشجویان تعیین نماید. نمره این دروس در کارنامه ثبت نمی شود اما دانشجو ملزم به گذراندن آنها خواهد بود. کسانی که در مقطع قبلی یا همسان این واحدها را گذرانده باشند با ارائه مدرک یا تایید گروه از انتخاب واحد این دروس معاف می باشند.

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش آموختگان

مهارت ها، شایستگی ها و توانمندی های ویژه	دروس مرتبط
تبحر در دانش حدیث و استخراج و استنباط اصول تفسیری و کلامی به منظور یافتن پاسخ های متناسب با مباحث حدیثی	کلیه دروس تخصصی الزامی رشته (مشترک) و تعدادی از دروس تخصصی اختیاری
توانایی کاربری حدیث و اصول تفسیری در ترویج و تحقق معارف حدیثی در ابعاد گوناگون مباحث علمی و زندگی فردی و اجتماعی	دروس تخصصی الزامی گرایش
مهارت ها، شایستگی ها و توانمندی های عمومی	دروس مرتبط
تحقیق و پژوهش در زمینه های مرتبط با گرایش	دروس تخصصی الزامی گرایش
ارائه و تدریس آموزه های دریافتی حدیثی، تفسیری برای تمام سطوح جامعه جهت رفع شبهات القایی	کلیه دروس

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

داوطلبان تحصیل در این رشته از میان دانش آموختگان مقطع کارشناسی و یا طلاب هم تراز حوزه های علمیه انتخاب می شوند. آزمون علمی ورودی تک مرحله ای خواهد بود و آن آزمون علمی با توجه به مقررات آموزشی از طریق سازمان سنجش آموزش کشور و یا با نظارت آن سازمان برگزار می شود.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی

کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری عملی	نظری	عملی	
۰۰۲۳۶	مآخذشناسی تفاسیر اجتماعی	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۳۷	تفسیر اجتماعی؛ مبانی، روش و گونه‌ها	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۳۸	فضای فرهنگی اجتماعی نزول قرآن	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۳۹	جامعه در قرآن	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۴۰	خانواده در قرآن	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۴۱	اخلاق اجتماعی در قرآن	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۴۲	اندیشه سیاسی در قرآن	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۴۳	آسیب‌های اجتماعی و راهکارهای قرآنی مقابله با آن	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۴۴	سنت‌ها و هنجارهای اجتماعی در قرآن	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۴۵	عملکرد اجتماعی پیامبران در قرآن	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۴۶	روش تحقیق در علوم اجتماعی	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۴۷	پایان نامه	۴	✓	-	-	۶۴	-	-
جمع		۲۶	-	-	-	۴۱۶	-	-

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری

کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری عملی	نظری	عملی	
۰۰۲۴۸	تفسیر موضوعی	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۴۹	عدالت و آزادی در قرآن	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۵۰	اقشار و طبقات اجتماعی در قرآن	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۵۱	امر به معروف و نهی از منکر	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۵۲	مبانی جامعه‌شناسی	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۵۳	نظریه‌های جامعه‌شناسی	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۵۴	زبان تخصصی عربی	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۰۰۲۵۵	زبان تخصصی انگلیسی	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
جمع		۱۶	-	-	-	۲۵۶	-	-

تذکر: دانشجو باید ۶ واحد از جدول دروس اختیاری را بگذراند.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

تخصصی الزامی

عنوان درس به فارسی:	مآخذ شناسی تفاسیر اجتماعی		کد درس: ۰۰۲۳۶
عنوان درس به انگلیسی:	References of social interpretations		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:	ندارد		پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:	ندارد		تخصصی اجباری ☒ عملی ☐
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت مآخذ تفسیر اجتماعی

ب) اهداف ویژه:

شناخت محتوایی و شیوه منابع اصلی تفاسیر اجتماعی شیعه و اهل سنت

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کلیات: تاریخچه تفسیر/ سیر پیدایش و تطور تفاسیر اجتماعی/ انواع تفسیرهای اجتماعی: تربیتی، موضوعی، تک نگاری ها/ رویکردهای تفسیر اجتماعی: تربیتی، اخلاقی، سیاسی و ...
- مآخذ تفسیر اجتماعی:

- تفاسیر اجتماعی اهل سنت [با توجه به شخصیت اجتماعی مفسر: تأثیر و تأثر تفاسیر و نگاه انتقادی به یکدیگر و محتوا]: المنار، تفسیر المرآی، جواهر القرآن، التحریر و التنویر، فی ظلال القرآن، التفسیر الحدیث، المنیر، الاساس فی التفسیر..
- تفاسیر اجتماعی شیعه [با توجه به شخصیت اجتماعی مفسر]: پرتوی از قرآن، المیزان، تفسیر نوین، الکاشف، من وحی القرآن، نمونه، احسن الحدیث، من هدی القرآن

- تک نگاری های تفسیر اجتماعی: تفاسیر شهید مطهری، بازرگان، شهید صدر و...
- جریان شناسی انحرافات در تفاسیر اجتماعی: تفسیرهای گروه فرقان، مجاهدین خلق و..

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ تا ۶۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

المفسرون حیاتهم و منهجهم؛ ایازی، محمدعلی/ التفسیر و المفسرون فی ثوبه القسیب؛ معرفت، محمدهادی/ المنار فی تفسیر القرآن؛ رضا، محمدرشید/ فی ظلال القرآن؛ شاذلی، سید بن قطب بن ابراهیم (سیدقطب)/ المیزان فی تفسیر القرآن؛ طباطبائی، سیدمحمدحسین.

عنوان درس به فارسی:		تفسیر اجتماعی؛ مبانی، روش و گونه‌ها		کد درس: ۰۰۲۳۷
عنوان درس به انگلیسی:		Social interpretation; Principles, methods and types		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒		
دروس هم‌نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☒ عملی ☐		
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐		
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐		

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت تفسیر اجتماعی قرآن

ب) اهداف ویژه:

شناخت مبانی، روش و گونه‌های تفسیر اجتماعی قرآن

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تعریف، جایگاه، اهمیت و فوائد تفسیر اجتماعی
- زمینه‌های پیدایش، سیر تاریخی و عوامل گرایش به تفسیر اجتماعی
- اهداف تفسیر اجتماعی
- مبانی تفسیر اجتماعی: انواع روش‌های تفسیری، روش تفسیر عصری قرآن کریم، روش تفسیر اجتماعی قرآن، گونه‌های تفسیر اجتماعی
- موضوعات محوری در تفسیر اجتماعی (گزارش)
- آسیب شناسی تفسیر اجتماعی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ تا ۶۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب‌ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

روش‌ها و گرایش‌های تفسیری؛ علوی مهر، حسین/ روش‌های تفسیر قرآن؛ مؤدب سیدرضا / اندیشه‌های اجتماعی در تفسیر المیزان [مقاله؛ مجله بینات، شماره ۳۴] — گرایش اجتماعی در تفسیر نوین؛ ایازی، سیدمحمدعلی/ اتجاهات التفسیر فی عصر الحديث (الفکر الدینی فی مواجهه العصر)؛ فصل التاسع؛ الشرقاوی، عفت محمد.

عنوان درس به فارسی:	فضای فرهنگی اجتماعی نزول قرآن		کد درس: ۰۰۲۳۸
عنوان درس به انگلیسی:	Social and cultural atmosphere of the revelation of the Qur'an		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم‌نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با شرایط شبه جزیره عربستان و قدرت‌های همجوار با آن و وضعیت ادیان سماوی در عصر نزول قرآن

ب) اهداف ویژه:

شناخت فضای فرهنگی اجتماعی آستانه نزول قرآن و تعامل قرآن با آن

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات: تعریف فضای نزول، اهمیت و جایگاه، مهم‌ترین منابع و ...
- وضعیت ادیان سماوی در عصر نزول: انحرافات یهود و تحریف کتاب مقدس آنها/ انحرافات مسیحیان و تحریف کتاب مقدس آنها/ انحرافات زردشتیان و تحریف کتاب مقدس آنها
- اوضاع جهان [به ویژه قدرت‌های همجوار با شبه جزیره عربستان] در عصر نزول: امپراتوری فارس (وضعیت سیاسی، اجتماعی و دینی و ...)/ امپراتوری روم (وضعیت سیاسی، اجتماعی و دینی و ...)
- وضعیت جغرافیایی و اقلیمی شبه جزیره عربستان/ تعریف عرب و طبقات عرب: عرب باند، عرب عاربه و عرب مستعربه/ اوضاع سیاسی شبه جزیره عربستان در عصر نزول/ اوضاع اقتصادی شبه جزیره عربستان در عصر نزول: تجارت، کشاورزی، دامداری، صنعت
- اوضاع دینی شبه جزیره عربستان در عصر نزول: تاریخ دین و انبیاء در شبه جزیره عربستان: تاریخ کعبه و مکه/ ادیان و اعتقادات در شبه جزیره عربستان در عصر نزول: یهودیت/ مسیحیت/ حنیفیت/ بت‌پرستی: تاریخ بت‌پرستی، مشهورترین بت‌ها، عقاید جاهلی، عبادات جاهلی و ...
- اوضاع اجتماعی شبه جزیره عربستان در عصر نزول نظام قبیله‌ای: طبقات اجتماعی (اشراف و اغنیاء، بردگان، فقراء، زنان و ...)/ وضعیت زنان / وضعیت بردگان
- اوضاع فرهنگی شبه جزیره عربستان در عصر نزول: میزان سواد/ علوم و فنون: شعر، خطابه، طبابت، ستاره‌شناسی، کهنات، علم‌الانساب، علم‌الایام و .../ فضایل اخلاقی: وفای به عهد، کرم، صداقت، امانت‌داری، عزت نفس، شجاعت و .../ رذایل اخلاقی: ظلم، قتل، جنگ و غارت، زنا، شراب‌خواری و ...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ تا ۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب‌ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

جهان در عصر بعثت؛ باهنر، محمدجواد و هاشمی رفسنجانی، علی‌اکبر / محمد فی المکه — محمد تقی المدینه؛ موت
گمری وات، ویلیام/ اسلام و عقائد و آراء بشری؛ نوری، یحیی/ عصر النبی؛ دروزه، محمد عزت .

عنوان درس به فارسی:	جامعه در قرآن	کد درس: ۰۰۲۳۹
عنوان درس به انگلیسی:	Society in the Qur'an	نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☒ عملی ☐
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت دیدگاه قرآن درباره جامعه

ب) اهداف ویژه:

شناخت تحلیلی جامعه از دیدگاه قرآن

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- منشأ و ضرورت زندگی اجتماعی
- اصالت فرد یا جامعه
- عناصر تأثیرگذار بر جوامع بشری
- نهادهای اجتماعی
- سیر پیدایش و تحول در جوامع بشری
- ظهور و سقوط تمدن‌ها
- ویژگی‌های جامعه مطلوب

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ تا ۶۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب‌ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

تکامل اجتماعی انسان؛ مطهری، مرتضی / التفسیر الموضوعی و الفلسفه الاجتماعیه فی المدرسه القرآنیه؛ صدر، سیدمحمدباقر / الاسلام و التنمية الاجتماعی؛ محسن، عبدالحمید / المجتمع فی القرآن [بحوث فی المذهب الاجتماعی القرآنی]؛ عبدالجبار، محمد / جامعه انسانی از دیدگاه قرآن کریم؛ حکیم، محمدباقر / جامعه و تاریخ از دیدگاه قرآن؛ مصباح بزدی، محمدتقی.

عنوان درس به فارسی:	خانواده در قرآن		کد درس: ۰۰۲۴۰
عنوان درس به انگلیسی:	Family in the Qur'an		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت نهاد خانواده و نوع روابط در درون این نهاد

ب) اهداف ویژه:

بررسی دیدگاه تحلیلی قرآن پیرامون خانواده

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات و ضرورت: تعریف نهاد خانواده از دیدگاه اسلام و علوم اجتماعی
- نگاه کلی قرآن به خانواده: جایگاه، اهداف و کارکردها
- همسری [حقوق، تکالیف، روابط]: شکل گیری خانواده/ روابط زن و شوهر: اصول حاکم، برابر یا تفاوت حقوق و تکلیف، سرپرستی، ...
- فرزندان و والدین [حقوق، تکالیف، روابط]: فرزندآوری و تربیت فرزندان، روابط اعضای خانواده، حقوق اعضای خانواده، وظایف اعضای خانواده
- عدالت در خانواده
- هنجارهای خانواده
- آسیب‌های خانواده و طلاق

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال
آزمون پایان نیم سال
۳۰ تا ۶۰ درصد
۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب‌ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اسلام و جامعه شناسی خانواده؛ بستان، حسین/ خانواده در قرآن؛ بهشتی، احمد / خانواده و حقوق فرزندان از منظر قرآن و احادیث؛ سجادی بافقی، سیدحسین/ قرآن و کارکردهای نهاد خانواده؛ هاشمی، حسین/ نظریه علاقه الزوجه فی القرآن الکریم؛ آصفی، محمد مهدی.

عنوان درس به فارسی: اخلاق اجتماعی در قرآن		کد درس: ۰۰۲۴۱
عنوان درس به انگلیسی: Social ethics in the Qur'an		نوع درس و واحد
ندارد	پایه ☐ نظری ☒	دروس پیش نیاز:
ندارد	تخصصی اجباری ☒ عملی ☐	دروس هم نیاز:
۲	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	تعداد واحد:
۳۲	رساله / پایان نامه ☐	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت اصول اخلاق اجتماعی از منظر قرآن کریم

ب) اهداف ویژه:

شناخت بایدها و نبایدهای اخلاقی ارتباط با دیگران در قرآن

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات: تعریف اخلاق اجتماعی و تفاوت آن با اخلاق فردی / اهمیت و جایگاه اخلاق اجتماعی / مهم‌ترین منابع و ...
- الگوهای اخلاق اجتماعی در قرآن
- ویژگی‌های اخلاق اجتماعی در قرآن
- فضایل اخلاق اجتماعی در قرآن: ادای امانت، وفای به عهد، صداقت، حلم، رأفت، تواضع، سخاوت، ...
- رذایل اخلاق اجتماعی در قرآن (ظلم، خیانت، پیمان شکنی، حسادت، تکبر، سوء ظن، تجسس، غیبت، مسخره کردن، تهمت، فحش، ...
- قلمروهای اخلاق اجتماعی در قرآن: خانواده، همسایگان، تعلیم و تربیت، اخلاق جنسی، اخلاق جنگ، ...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ تا ۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب‌ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

منیه المرید فی اداب المفید و المستفید؛ شهید ثانی، زین الدین بن علی / دستور الاخلاق فی القرآن؛ درّاز، محمد عبدالله / تفسیر موضوعی قرآن کریم [مراحل اخلاق در قرآن]، جلد ۱۱ و ۱۲؛ جوادی آملی، عبدالله / اخلاق در قرآن جلد ۳؛ مصباح یزدی، محمدتقی / اخلاق اجتماعی؛ تحریری، محمد باقر.

عنوان درس به فارسی:	اندیشه سیاسی در قرآن	کد درس: ۰۰۲۴۲
عنوان درس به انگلیسی:	Political Thought in the Qur'an	نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☒ عملی ☐
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با مهم ترین مباحث سیاسی و مدیریتی اسلام

ب) اهداف ویژه:

شناخت متون سیاسی و حکومتی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- سیاست: کلیات؛ تعریف، ضرورت، چیستی/ مفاهیم سیاسی در قرآن/ رفتار سیاسی؛ داخلی و خارجی؛ اصول و شرایط / سیاست های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، نظامی
- حکومت: کلیات؛ تعاریف، اهمیت و ضرورت/ جایگاه حکومت و ویژگی های آن در اندیشه دینی/ مفاهیم حکمرانی در قرآن/ مشروعیت؛ با حضور معصوم و بدون حضور معصوم/ آسیب های قدرت/ حاکم و رهبری؛ جایگاه، ویژگی، وظایف، حقوق / حکمرانان در قرآن/ مردم؛ حقوق و وظایف/ مبانی حکومت دینی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال
آزمون پایان نیم سال
۳۰ تا ۶۰ درصد
۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

سیاست و حکومت در قرآن؛ قاضی زاده، کاظم/ حکومت و مدیریت در نهج البلاغه؛ دلشاد تهرانی، مصطفی/ حکومت و ولایت (مباحثی در مبانی حکومت الهی و شناخت چهره حاکمان و کارگزاران اسلامی تنظیم شده از بیانات سیدعلی خامنه ای)/ مدیریت اسلامی؛ نبوی، محمد حسن/ سیاست نامه امام علی علیه السلام؛ محمدی ری شهری، محمد.

عنوان درس به فارسی:	آسیب‌های اجتماعی و راهکارهای قرآنی مقابله با آن		کد درس: ۰۰۲۴۳
عنوان درس به انگلیسی:	Social harms and Quranic strategies to deal with it		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم‌نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با مهم‌ترین آسیب‌های اجتماعی که در آن آمده و راهکارهای ارائه شده

ب) اهداف ویژه:

شناخت مباحث اجتماعی قرآن

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

– آسیب‌های اجتماعی: کلیات؛ تعریف، ضرورت، چیستی، مفاهیم ناظر به آسیب‌های اجتماعی: قتل، دزدی، تخریب محیط زیست، طلاق، گریز از ازدواج، روابط نامشروع، رباخواری، استکبار و یاغی‌گری و ... / آسیب اجتماعی: تخریب محیط زیست، فروپاشی خانواده، قتل / آسیب اقتصادی: دزدی، رباخواری، اختلاس، کم فروشی، فقر، گنج اندزوی / آسیب سیاسی: بی‌عدالتی، بی‌قانونی، ناکارآمدی، فساد سیاسی / آسیب فرهنگی: رواج جهل و جهالت، فقدان اخلاق و وجدان عمومی

– راهکارهای مقابله با آسیب‌های اجتماعی: کلیات؛ تعاریف، اهمیت و ضرورت، مفاهیم مقابله با آسیب‌های اجتماعی مجازات، پیشگیری / مقابله با آسیب‌های اجتماعی: پیشگیری [آموزش عمومی، فراهم آوردن زمینه‌های تحکیم خانواده، آموزش مهارت زندگی]، تنبیه و کیفر / مقابله با آسیب‌های اقتصادی: پیشگیری [آموزش عمومی، تأمین اجتماعی]، تنبیه، کیفر / مقابله با آسیب‌های سیاسی: پیشگیری [آموزش عمومی، تعمیم قانون‌گرایی، نظارت عمومی]، سلب قدرت، کیفر / مقابله با آسیب‌های فرهنگی: پیشگیری [آموزش عمومی، تربیت عمومی، گسترش اخلاق‌گرایی، توسعه دان]، تنبیه.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ تا ۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب‌ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

آسیب‌های اجتماعی (نوپدید): با تأکید بر تئوری‌های زیربنایی و راهکارهای مقابله‌ای؛ شعاع کاظمی، مهرانگیز / آسیب‌شناسی اجتماعی از دیدگاه قرآن؛ شلانی، بدری / آسیب‌شناسی اجتماعی از دیدگاه قرآن؛ فیض، فاطمه / آسیب‌شناسی اجتماعی از دیدگاه قرآن و تنبیح البلاغه؛ دیندار، کبری / آسیب‌های اجتماعی و راهکارهای آن از دیدگاه قرآن و روایات؛ خداپرست شریفی، سیده کبری

عنوان درس به فارسی:	سنت‌ها و هنجارهای اجتماعی در قرآن		کد درس: ۰۰۲۴۴
عنوان درس به انگلیسی:	Traditions and social norms in the Qur'an		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	ندارد		پایه ☐ نظری ☒
دروس هم‌نیاز:	ندارد		تخصصی اجباری ☒ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت سنت‌های حاکم بر جوامع در قرآن

ب) اهداف ویژه:

شناخت ارزش‌ها و هنجارها و ضد آنها در قرآن

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات: تعاریف، اهمیت و ضرورت
- اقسام سنت‌های اجتماعی
- ویژگی سنن الهی و معیارهای شناخت آنها
- معیارهای ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی در قرآن
- انواع ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و ضد آنها در قرآن: در عرصه خانواده، اقتصاد، سیاست، تعلیم و تربیت / عرفی، عقلی، دینی
- تزاخم ارزش‌ها و هنجارها و راه‌های رفع آن (مثل داستان حضرت خضر و ...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ تا ۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب‌ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

المدرسه القرآنیة [التفسیر الموضوعی و التفسیر التجزیئی فی القرآن الکریم]؛ صدر، سیدمحمدباقر/ جامعه و تاریخ از نگاه قرآن؛ مصباح یزدی، محمدتقی/ برداشتی از جامعه و سنن اجتماعی در قرآن؛ نجفی علمی، محمدجعفر/ سنت‌ها و جامعه؛ مطهری، مرتضی / ارزش‌ها و ضد ارزش‌ها؛ تجلیل، ابوطالب.

عنوان درس به فارسی:		عملکرد اجتماعی پیامبران در قرآن		کد درس: ۰۰۲۴۵
عنوان درس به انگلیسی:		The social performance of the prophets in the Qur'an		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒		
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☒ عملی ☐		
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐		
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐		

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت روش ها و دستاوردهای عملکرد اجتماعی پیامبران

ب) اهداف ویژه:

شناخت و بررسی محتوایی ویژگی های ارتباط اجتماعی و فرهنگی پیامبران اولوالعزم علیهم السلام

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کلیات: تعاریف، اهمیت و جایگاه، مهم ترین منابع و ...

- عملکرد اجتماعی نوح علیه السلام در قرآن: ویژگی های فرهنگی - اجتماعی جامعه هدف (قوم نوح)، ویژگی های جامعه مطلوب در سیره

حضرت، روش های حضرت در اصلاح جامعه، دستاوردهای فرهنگی - اجتماعی رسالت حضرت

- عملکرد اجتماعی ابراهیم علیه السلام در قرآن: ویژگی های فرهنگی - اجتماعی جامعه هدف [قوم ابراهیم و حاکمیت سیاسی نمرد در عراق،

جامعه فلسطین، شبه جزیره عربستان]، ویژگی های جامعه مطلوب در سیره حضرت، روش های حضرت در اصلاح جامعه، دستاوردهای

فرهنگی - اجتماعی رسالت حضرت

- عملکرد اجتماعی موسی علیه السلام در قرآن: ویژگی های فرهنگی - اجتماعی جامعه هدف [بنی اسرائیل و حاکمیت سیاسی فرعون در مصر]،

ویژگی های جامعه مطلوب در سیره حضرت، روش های حضرت در اصلاح جامعه، دستاوردهای فرهنگی - اجتماعی رسالت حضرت

- عملکرد اجتماعی عیسی علیه السلام در قرآن: ویژگی های فرهنگی - اجتماعی جامعه هدف [بنی اسرائیل در فلسطین، حاکمیت سیاسی دولت

روم و حاکمیت فرهنگی یونانی]، ویژگی های جامعه مطلوب در سیره حضرت، روش های حضرت در اصلاح جامعه، دستاوردهای فرهنگی

- اجتماعی رسالت حضرت

- عملکرد اجتماعی محمد صلی الله علیه و آله در قرآن: ویژگی های فرهنگی - اجتماعی جامعه هدف [قبیله قریش و شبه جزیره عربستان]،

ویژگی های جامعه مطلوب در سیره حضرت، روش های حضرت در اصلاح جامعه، دستاوردهای فرهنگی - اجتماعی رسالت حضرت.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ تا ۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

تاریخ تحقیقی اسلام؛ یوسفی غروی، محمدهادی/ شیوه عملکرد سیاسی پیامبران؛ طاقتی، محمدباقر/ فروغ ابدیت؛ سبحانی، جعفر/ اخلاق نبوی؛ محدثی، جواد/ تاریخ پیامبران؛ مجلسی، محمدباقر.

عنوان درس به فارسی:		روش تحقیق در علوم اجتماعی		کد درس: ۰۰۲۴۶
عنوان درس به انگلیسی:		Research Methods in Social Sciences		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:		ندارد		پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:		ندارد		تخصصی اجباری ☒ عملی ☐
تعداد واحد:		۲	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت چگونگی فرآیند پژوهش

ب) اهداف ویژه:

شناخت روش های پژوهش در علوم اجتماعی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کلیات: تاریخچه، هدف و روش / نقش تئوری ها در پژوهش های اجتماعی / ارکان پژوهش
- گونه های پژوهش: روش تاریخی، روش تطبیقی، روش پدیدارشناختی، روش تحلیل محتوا، روش تحلیل مضمون، روش داده بنیاد، روش تحلیل گفتمان انتقادی
- نقش آمار در پژوهش های علوم اجتماعی
- مراحل اجرایی پژوهش: طرح مسئله / بررسی ادبیات / چهارچوب نظری / فرضیه / روش گردآوری: مشاهده، مصاحبه، پرسش نامه، تحلیل محتوا و روش موردی و اسنادی / تحلیل و تفسیر داده ها و اطلاعات / تدوین و نگارش

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ تا ۶۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

روش تحقیق؛ پاکتچی، احمد/ فرهنگ توصیفی اصطلاحات آمار و روش تحقیق؛ طباطبایی، سیدمهدی و همکاران/ روش تحقیق در علوم اجتماعی؛ کیوی، ریمون (ترجمه عبدالحسین نیک گهر) / روش های تحقیق در علوم اجتماعی؛ بیبی، ارل (ترجمه رضا فاضل).

عنوان درس به فارسی:		پایان نامه		کد درس: ۰۰۲۴۷
عنوان درس به انگلیسی:		Thesis		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:				پایه ☐ نظری ☐
دروس هم نیاز:				تخصصی اجباری ☐ عملی ☐
تعداد واحد:		۴	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:		۶۴	رساله / پایان نامه ☒	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

به کار بستن توان پژوهشی و اندوخته های علمی دانشجو برای ارائه اثری نو درباره یکی از مسائل و موضوعات مرتبط با رشته
یا گرایش با راهنمایی استاد راهنما و مشاور

فصل چهارم

ویژگی‌های دروس

تخصصی اختیاری

عنوان درس به فارسی:	تفسیر موضوعی	کد درس: ۰۰۲۴۸
عنوان درس به انگلیسی:	Thematic interpretation	نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☐ عملی ☐
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت روش تفسیر موضوعی و آگاهی از نظرات مفسران در برخی موضوعات قرآنی

ب) اهداف ویژه:

توانمندی و شناخت موضوعات و کاربرد شیوه تفسیر موضوعی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کلیات تفسیر موضوعی: تعریف، اهمیت و فوائد، پیشینه، تحولات و منابع
- بررسی آراء و ادله مخالفان و موافقان تفسیر موضوعی
- اقسام و روش تفسیر موضوعی
- فوائد تفسیر موضوعی
- آسیب های تفسیر موضوعی
- بررسی برخی مباحث اجتماعی به شیوه تفسیر موضوعی؛ مانند: سرنوشت جوامع، ویژگی های جامعه آرمانی و ...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال
آزمون پایان نیم سال
۳۰ تا ۶۰ درصد
۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

روش شناسی تفاسیر موضوعی قرآن؛ جلیلی، سیدهدایت / مبانی و سیر تاریخی تفسیر موضوعی قرآن؛ یدالله پور، بهروز / اصول و قواعد التفسیر الموضوعی للقرآن؛ شاکر التمیمی، مازن / التفسیر الموضوعی بین النظرية و التطبيق (دراسة نظرية و تطبيقية مرفقة بنماذج و لطائف التفسیر الموضوعی)؛ الخالدی، صلاح عبدالفتاح / پیام قرآن؛ مکارم شیرازی، ناصر.

عنوان درس به فارسی:	عدالت و آزادی در قرآن		کد درس: ۰۰۲۴۹
عنوان درس به انگلیسی:	Justice and freedom in the Qur'an		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت جایگاه عدالت و آزادی در قرآن

ب) اهداف ویژه:

دستیابی به جزئیات مباحث عدالت و آزادی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- عدالت در قرآن: کلیات (تعریف، اهمیت و ضرورت)/ عدالت در مکاتب اجتماعی / عرصه‌های عدالت اجتماعی در قرآن: اقتصادی، سیاسی، قضایی، ...
- آزادی در قرآن: کلیات (تعریف، اهمیت و ضرورت)/ آزادی در مکاتب اجتماعی/ اقسام آزادی: فردی، اجتماعی/ عرصه‌های آزادی اجتماعی در قرآن: سیاسی، اقتصادی، فرهنگی / آسیب شناسی آزادی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال
آزمون پایان نیم‌سال

۳۰ تا ۶۰ درصد

۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب‌ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

از نظریه عدالت تا لیبرالیسم سیاسی؛ واعظی، احمد / القسط و العدل؛ حکیمی، محمدرضا/ مبانی عدالت اجتماعی از دیدگاه اسلام؛ لشکری، علیرضا/ جستارهای اسلامی در علوم اجتماعی؛ جمعی از محققان/ عدالت اجتماعی در اسلام؛ طباطبایی، سیدمحمدحسین (ترجمه علی حجتی کرمانی).

عنوان درس به فارسی:	اقشار و طبقات اجتماعی در قرآن		کد درس: ۰۰۲۵۰
عنوان درس به انگلیسی:	Social strata and classes in the Qur'an		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم‌نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت گروه‌ها و اقشار اجتماعی در قرآن

ب) اهداف ویژه:

شناخت تحلیلی انواع گروه‌ها و اقشار در قرآن کریم

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات: تعاریف: گروه، قشر، طبقه و ... / جایگاه / ضرورت / پیشینه
- مفاهیم قرآنی ناظر به گروه‌بندی اجتماعی و قلمرو آنها
- اهداف، ملاک‌های گروه‌بندی اجتماعی در قرآن و مقایسه آنها با جامعه‌شناسی
- ویژگی‌های هر گروه و موضع‌گیری قرآن در برابر آنها (با توجه به نمونه از گروه‌ها و اقشار)
- انواع گروه اجتماعی: موقعیت سیاسی: ملاء، مترفان، مستضعفان / موقعیت دینی: مسلمانان، یهود، نصاری، مشرکان، منافقان، مؤمنان / موقعیت اقتصادی: اغنیاء، فقراء، مساکین و ...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ تا ۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب‌ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

المیزان فی تفسیر القرآن؛ طباطبائی، سیدمحمدحسین / المنار فی تفسیر القرآن؛ رضا، محمد رشید / اشخاص و گروه‌ها در قرآن، شریفی، فاطمه / جامعه شناسی قشربندی و نابرابری‌های اجتماعی نظری و کاربردی؛ تامین، ملوین (ترجمه عبدالحسین نیک گهر) / قشربندی اجتماعی؛ علی بابایی، یحیی.

عنوان درس به فارسی:	امر به معروف و نهی از منکر		کد درس: ۰۰۲۵۱
عنوان درس به انگلیسی:	Enjoining the good and forbidding the evil		نوع درس و واحد
درس پیش نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	
درس هم نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت امر به معروف و نهی از منکر، جایگاه، شیوه‌ها و شرایط

ب) اهداف ویژه:

تحلیل مفهوم امر به معروف و نهی از منکر و ارتباط آن با مفاهیم مرتبط اخلاقی و اجتماعی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات: تعریف امر و نهی/ معروف و منکر: رابطه آن با مفاهیمی چون: خیر، برّ، احسان، باورها، هنجارها و .../ امر به معروف و نهی از منکر و رابطه آن با مفاهیم مرتبط: نصیحت، تعلیم و تربیت، تقیه، حریم خصوصی و .../ حسب
- قرآن و امر به معروف و نهی از منکر در ادیان گذشته
- کارکرد اجتماعی امر به معروف و نهی از منکر: کنترل اجتماعی: رسمی، غیر رسمی/ حفظ نظم اجتماعی/ مسئولیت اجتماعی/ قانون‌مداری/ وجدان جمعی/ یکپارچگی (وحدت)/ بروز اجتماعی دین/ آنومی
- سازوکارهای اثرگذاری امر به معروف و نهی از منکر: سازوکارهای فردی: خویش‌تنداری، حياء، درونی‌شدن اخلاق و .../ سازوکارهای میان فردی: ارتباط مؤثر، غیرمستقیم بودن امر و نهی و .../ سازوکارهای جمعی: گروه‌های مرجع، مطالبه‌گری، فشار همنوایی و ...
- احکام امر به معروف و نهی از منکر

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ تا ۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب‌ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

مبانی فقهی امر به معروف و نهی از منکر؛ ورعی، سید جواد/ امر به معروف و نهی از منکر؛ مطهری، مرتضی/ اندیشه اجتماعی در روایات امر به معروف و نهی از منکر؛ صدیق اورعی، غلامرضا/ امر به معروف و نهی از منکر؛ اسلامی، سید حسن/ بایدها و نبایدها (امر به معروف و نهی از منکر از دیدگاه قرآن)؛ بهشتی، سیدمحمد.

عنوان درس به فارسی:	مبانی جامعه شناسی		کد درس: ۰۰۲۵۲
عنوان درس به انگلیسی:	Principles of Sociology		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:	ندارد		پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:	ندارد		تخصصی اجباری ☐ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با مفاهیم و کلیات جامعه‌شناسی و کاربردهای آن در مباحث اجتماعی قرآنی

ب) اهداف ویژه:

بررسی تحلیلی مهم‌ترین مفاهیم اجتماعی و تطبیق آن با آموزه‌های قرآنی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات: تعریف، موضوع، روش، هدف، تاریخچه و ارتباط آن با سایر علوم / جامعه و اقسام آن / فرهنگ و تمدن
- پایگاه و نقش اجتماعی
- جامعه‌پذیری و شخصیت و فطرت: رابطه آن با تربیت دینی، اجتماعی شدن و نهادینه کردن ارزش‌های دینی
- قشربندی، طبقات، نهادها و گروه‌های اجتماعی
- قدرت اجتماعی
- کجروی و انحرافات اجتماعی
- کنش متقابل و زندگی اجتماعی
- نظم اجتماعی
- تغییرات و تحرک اجتماعی
- نظارت اجتماعی و سازوکارهای اسلامی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ تا ۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب‌ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

درآمدی بر جامعه‌شناسی؛ کوئن، بروس (ترجمه محسن ثلاثی) / درآمدی بر جامعه‌شناسی اسلامی؛ پژوهشگاه حوزه و دانشگاه / جامعه‌شناسی کجروی؛ سلیمی، علی / جامعه‌شناسی؛ گیزتر، آنتونی (ترجمه منوچهر صبوری) / جامعه‌شناسی اسلامی، مبانی فقهی و تاریخی؛ شمس‌الدین، محمد مهدی.

عنوان درس به فارسی:	نظریه‌های جامعه‌شناسی		کد درس: ۰۰۲۵۳
عنوان درس به انگلیسی:	Sociological theories		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم‌نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت آثار و اندیشه‌های جامعه‌شناسان برجسته

ب) اهداف ویژه:

شناخت مکاتب و نظریه‌های جامعه‌شناختی به منظور تحلیل و تبیین پدیده‌های اجتماعی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات: تعریف، موضوع، هدف، روش / ویژگی‌های نظریه جامعه‌شناسی و تفاوت آن با فرضیه، مدل، دیدگاه و ... / انواع نظریه‌ها
- نقش و کارکرد نظریه در علوم اجتماعی
- بررسی نظریات بزرگان جامعه‌شناسی: سن سیمون، کنت، دورکیم، مارکس، ماکس وبر
- نظریه کارکردگرایی و نوکارکردگرایی
- تضادگرایی و نظریه‌های نو مارکسیستی
- ساخت‌گرایی و مابعد ساخت‌گرایی
- نظریه مبادله و جامعه‌شناسی رفتاری
- نظریه کنش متقابل نمادی
- پدیدارشناسی
- روش‌شناسی مردم‌نگاری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش استاد، شاگرد پروری با ایجاد فرصت ارائه کنفرانس، پرورش قدرت پژوهش با راهنمایی نگارش مقالات

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ تا ۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب‌ها و نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

مراحل اساسی اندیشه در جامعه‌شناسی؛ آرون، ریمون (ترجمه باقر پرهام) / زندگی و اندیشه بزرگان جامعه‌شناسی؛ کوژر، لیویس (ترجمه محسن ثلاثی) / متفکران بزرگ جامعه‌شناسی؛ استونر، راب (ترجمه مهرداد میردامادی) / نظریه جامعه‌شناسی در دوران معاصر؛ ریتزر، جورج (ترجمه محسن ثلاثی).

عنوان درس به فارسی:	زبان تخصصی عربی		کد درس: ۰۰۲۵۴
عنوان درس به انگلیسی:	Arabic Specialized Language		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سمینار ■ کارگاه ■ بر خط ■ موارد دیگر: ویدیوهای علمی آموزشی ■

الف) هدف کلی:

درک مطلب متون تخصصی اسلامی به زبان عربی و آشنایی با مهم ترین واژگان تخصصی جدید از طریق آموزش راهبردها و مهارت های درک مطلب

ب) اهداف ویژه:

ارتقای سطح خواندن و درک مطلب متون تخصصی با تاکید بر متون جدید

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- اسلوب ها و ترکیب های مهم در زبان عربی
- داستان های کوتاه ادبیات عربی
- داستان های قرآنی
- متون قرآن شناسی معاصر
- متون حدیث شناسی معاصر
- متون کلامی معاصر
- متون فلسفه دین معاصر: عقل و ایمان، خدا باوری، دین و عرفی شدن
- متون اخلاقی معاصر

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

یادگیری درک مطلب محور به جای ترجمه محور، یادگیری مبتنی بر کاربرد، یادگیری دانشجو محور (با تاکید بر پژوهش های تیمی دو تا چهار نفره)، کلاس درس معکوس، یادگیری تلفیقی (حضوری - بر خط و با تاکید بر ظرفیت گروه های درسی در یک شبکه اجتماعی)، یادگیری بر اساس استراتژی های خواندن و درک مطلب، یادگیری بر اساس متن خوانی و تکرار، یادگیری واژگان در متن، تدریس مبتنی بر درک مطلب (قواعد فقط در حد ضرورت و به صورت ضمنی)

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ تا ۶۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب ها و نرم افزارهای مرتبط، شبکه اجتماعی

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

تفاسیر قرآنی / نهج البلاغه / شرح نهج البلاغه؛ عبدالحمید هبه الله (ابن ابی الحدید) / امالی؛ السید المرتضی / نقد العقل العربی
 — الاخلاق — فهم القرآن — التراث والحداثه — نص المقال؛ الجابری، عابد / اشکالیات التاویل — فلسفه التاویل؛ نظری، حامد ابو زید / من الفناء الی البقاء؛ حنفی، حسن / فی اصول الحوار — دین الحیاء — روح الدین؛ عبدالرحمن، طه / القرآن
 فی الفكر المعاصر — الاسلام والایمان؛ شحرور، محمد.

عنوان درس به فارسی:	زبان تخصصی انگلیسی	کد درس: ۰۰۲۵۵
عنوان درس به انگلیسی:	English Specialized Language	نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری ☐ عملی ☐
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سمینار ■ کارگاه ■ بر خط ■ موارد دیگر: ویدیوهای علمی آموزشی ■

الف) هدف کلی:

درک مطلب متون تخصصی اسلامی به زبان انگلیسی و آشنایی با مهم ترین واژگان و اصطلاحات علوم اسلامی در این زبان با تاکید بر آموزش مهارت ها و راهبردهای درک مطلب

ب) اهداف ویژه:

یادگیری مهم ترین واژگان حوزه کلام، اخلاق و فقه اسلامی و اصطلاحات قرآن و حدیث به زبان انگلیسی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

Some verses of the Holy Qur'an in English

Some Parts of Nahj al- Balagha (Esp. Letter 31 & 53; Ali's Instructions to Malik Ashtar'in English/English Selections of early Exegesis of the holy Quran /English Selections of Modern Exegesis of the Holy Quran / English Selections of Shi'i Doctrines (oneness of God, Divine Justice, Prophecy, Imamah & Leadreship, Resurrection)/ English Selections of An Islamic Jurisprudential text / Selections of A Hadith Terminology Text

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

یادگیری درک مطلب محور به جای ترجمه محور، یادگیری مبتنی بر کاربرد، یادگیری دانشجو محور (با تاکید بر پژوهش های تیمی دو تا چهار نفره)، کلاس درس معکوس، یادگیری تلفیقی (حضوری - بر خط و با تاکید بر ظرفیت گروه های درسی در یک شبکه اجتماعی)، یادگیری بر اساس استراتژی های خواندن و درک مطلب، یادگیری بر اساس متن خوانی و تکرار، یادگیری واژگان در متن

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهای):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ تا ۶۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۴۰ تا ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فضای مناسب کلاس، تخته آموزشی، دستگاه ویدئو پروژکتور، کتاب ها و نرم افزارهای مرتبط، شبکه اجتماعی

چ) فهرست منابع پیشنهادی: (فایل غالب کتب در سایت Islam.org موجود است)

بررسی ترجمه انگلیسی متون اسلامی ۱ و ۲

The Study Quran: A New Translation and Commentary; Seyyed Hossein Nasr/ A Shi'ite Anthology, Sayyid Muhammad Husayn Tabataba'i, Trans. By William Chittick/ Shia In Islam, Sayyid Muhammad Husayn Tabataba'i/ Al-Bayan fi Tafsir al-Qur'an, The Prolegomena to the Qur'an. By Ayat-o-Allah Khoyi/ History of Hadith Complation. By Mohammad Ali Mahdavidrad/ Introduction to the Science of Tafsir of the Quran. By Ja'far Sobhani/ Quranic Sciences and Shii Exegets. By Abbas Bahmanpuor/ Quranic Exegeses; Selected Entieres from Encyclopedia of the World of Islam. By Golamali Haddad Adel, Mohammad Jafar Elmi, Hassan Taromi-Rad/ Islam Belife System. By Mohammad Ali Shomali/ Thematic Approach to Quran Exegesis. By Mahmud Namazi/ Introduction to Hadith. By 'Abd al-Hadi al-Fadli/ Quranic Sciences. By Abbas Ja'far & Ma'suma Ja'far/ The Quran Its Protection from Alteration. By Sayyid Sa'eed Akhtar Rizvi/ The Quran in Islam its Impact and Influence on the life of Muslims. By Sayyed Muhammad Hosayn Tabatabayi/ Jurisprudence and Its Priciple. By Mortada Motahhari/ A Short History of Ilam al-Usul. By Mohammad Bagir Sadr/ Ethics and Spritual Growth. By Sayyed Mojtaba Musavi Lari/ Islamic Ethics. By Sayyed Mohammad Hosayn Dastgheyb.